

Ankenævnet for Forsikring

Den 6. august 2025 blev i sag nr. 103165:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I brev af 28/2 2025 har klagerens advokat bl.a. anført:

"Jeg skal herved rette henvendelse til jer, idet jeg repræsenterer [klageren] i hendes forsikringssag mod PFA Pension vedrørende afgørelse om ophør af udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

Jeg skal i den forbindelse fremkomme med mine følgende bemærkninger til sagens problemstillinger og min klage til jer i den sammenhæng;

Påstand:

Indklagede, PFA Pension, skal anerkende, at [klageren] er berettiget til forsikringsydelse i henhold til police/pensionsordning ... i form af løbende udbetaling og indbetalingssikring i perioden fra d. 31. maj 2024 og indtil videre.

Sagens tvist:

Indledningsvis fremlægges som **bilag 1** [klagerens] pensionsbevis og pensionsvilkår hos PFA plus pr. 14. januar 2021.

I betingelserne vedrørende dækning for nedsat erhvervsevne fremgår af punkt 6.1.1.1 om nedsættelse i dækningsberettiget grad, at;

6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent.

Det gøres i den forbindelse gældende, at [klagerens] 'Økonomiske erhvervsevne' ubestridt er nedsat i dækningsberettiget grad, dvs. nedsat med mindst 10 procent.

Sagens tvist vedrører således, hvorvidt [klagerens] 'Helbredsmæssige erhvervsevne' er nedsat med mindst 50 procent.

Om definitionen og vurderingen af den 'Helbredsmæssige erhvervsevne' fremgår følgende af betingelserne;

6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

~oOo~

Den 26. april 2021 blev [klageren] sygemeldt fra sit arbejde som [stilling] på grund af en alvorlig faldulykke d. 24. april 2021, hvor [klageren] faldt ned ad 14 trappetrin og pådrog sig brud svarende til den øvre del af overarmsknoglen.

[klageren] ansøgte derfor d. 17. august 2021 om forsikringsdækning hos PFA Pension i henhold til forsikringsbetingelserne/-vilkårene. Anmeldelsen fremlægges i sagen som **bilag 2**.

PFA Pension vurderede ved brev af 27. oktober 2021, at [klagerens] helbredsmæssige erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen fra d. 26. april 2021 i [klagerens] hidtidige erhverv. Brevet fremlægges i sagen som **bilag 3**.

Frem til og med maj 2024 foretog PFA Pension udbetaling til [klageren].

Ved brev af 26. april 2024 meddelte PFA Pension, at selskabet havde foretaget en vurdering af [klagerens] generelle erhvervsevne set i forhold til alle erhverv, hvorefter erhvervsevnen ikke længere fandtes nedsat i dækningsberettiget grad. Det var PFA Pensions opfattelse, at [klagerens] helbredsmæssige erhvervsevne ikke længere var dokumenteret nedsat med mindst halvdelen fra den 29. februar 2024.

Brev fra PFA Pension af 26. april 2024 om ophør af udbetaling og indbetalingssikring ved nedsat erhvervsevne fra d. 31. maj 2025 fremlægges i sagen som **bilag 4**.

[klageren] er ganske uenig i PFA Pensions begrundelse og vurdering, da det er [klagerens] opfattelse, at indholdet af de foreliggende kommunale og lægelige akter på ingen måder indikerer eller godtgør, at [klageren] skulle være i stand til at genoptage et arbejde på mindst halv tid. Tværtimod.

Nærværende sag er derfor nødvendiggjort.

Sagsfremstilling:

Til støtte for ovenstående påstand skal hermed gives en præcision af sagens faktum;

Det fremgår af anmeldelsen (bilag 2), at årsagen til [klagerens] sygemelding var smerter i venstre skulder og arm som følge af en alvorlig faldulykke d. 24. april 2021.

Journal fra forløb på [hospital], Ortopædkirurgisk Afdeling, fremlægges i sagen som **bilag 5**.

Af specifik helbredsattest, LÆ 135, af 2. november 2021, der fremlægges i sagen som **bilag 6** fremgår følgende vedrørende [klagerens] helbredsmaessige situation og årsag til sygemelding;

'A. Sygehistorie og igangværende behandling

25. april faldet på trappe fået skader på venstre skulder, venstre håndled og haleben. Desværre langvarigt smerteforløb i ve. skulder/arm.

Aktuelle symptomer:

Sover meget afbrudt. Medfører koncentrationsbesvær og træthed. Daglige smerter i venstre skulder samt ned i venstre overarm. Tager fast smertestillende medicin.

19 okt. 2021 vurderet igen på skulder afdelingen pga de langvarige smerter. MR-scanningen, der har vist et mindre kondrom, mindre cuff læsion samt lidt tegn på indeklemning.

Der er taget røntgenbilleder af hele overarmen som er normalt.

Ultralydsscannet x 3 af skulderen, og der er ikke nogen skader eller anden forklaring på patientens symptomer.

19 okt. fået anlagt blokade. Denne har givet en lille bedring og patienten har lavet ny plan med sin fysioterapeut om fortsat træning. Der er ændret lidt i hendes øvelser. Går ligeledes til massage. Blokaden kan gentages efter 8 uger.

I øvrigt

Er blevet opsat i sit [tidligere job]. Opsagt på 120-dages reglen. Er naturligvis berørt af dette og aktuelt i krise, er bange for ikke at komme til at arbejde igen på grund af sin alder.

Aftaler hun er fuldtids sygemeldt frem til 1 jan.22 hvorefter man må vurdere hvordan det går. Forventer fortsat hun bliver fuldt arbejdsdygtig igen. Vil nok være berørt af smerter i sin arm i større eller mindre grad de kommende 6 måneder.

C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

Se pkt 1

Fortsat bevægeindskrænkning af ve arm ved elevation over vandret. Ømhed ved palpation.

Objektiv psykisk: Vågen, klar, orienteret. God formel og emotionel kontakt. Er ikke påvirket af alkohol eller medicin. Sprog og tale upåfaldende. Udseende og påklædning upåfaldende. Normal psykomotorik, ingen latenstid. Nedtrykt stemningsleje. Græder en stor del af konsultationen på grund af den aktuelle situation. Ikke manisk. Ikke psykotisk. Der vurderes ikke at være akut selvmordsfare.

D: Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang)

Patienten er meget pligtopfyldende og vil meget gerne arbejde. Har altid været til at stole på. Man kan være sikker på hun lyder alt hvad hun kan.'

Det kan på baggrund heraf lægges til grund, at [klageren] var sygemeldt som følge af omfattende gener med svære smerter, afbrudt nattesøvn og ledsagende kognitive symptomer. [klageren] var ked af sin situation og havde svært ved at acceptere den.

[klageren] påbegyndte et behandlingsforløb hos psykolog d. 26. januar 2022. Følgende fremgår af behandlingsforløbet fra psykologen, jf. journal af 18. maj 2022, der fremlægges i sagen som **bilag 7**;

'Status i forhold til psykologbehandling

[klageren] påbegynder et psykologforløb hos undertegnede den 26/1-2022. Baggrunden er et alvorligt fald/uheld på trappe. Efterfølgende sygemelding og genoptræning ved fysioterapeut. Påbegynder arbejde som afsluttes i oktober måned, 2022. [klageren] får konstateret depression af egen læge og har i den forbindelse brug for psykologisk behandling. [klageren] fortæller at der i lidt over et år har været arbejdet hjemmefra med isolation til følge.

[Klageren] bor i [by] og har to velfungerende voksne børn og gode nære relationer og netværk. Har igennem sit liv arbejdet meget og desuden haft eneansvar for sine børn. Generelt får jeg indtryk af at [klageren] har været tilfreds med sit liv men også været udfordret med forskellige sygdomme, stort privat ansvar og ofte hjulpet/stået til rådighed for familie/netværk. I sit arbejde har [klageren] været meget selvstændig og seriøs og fagligt udviklet sig igennem årene – blandt andet

Under samtalerne er der fokuseret på

- de fysiske smerter i amen som en hindring for at komme på arbejdsmarkedet
- vi prøver at ændre det fokus og give mere opmærksomhed til de kognitive udfordringer
- koncentration, hukommelse, overblik, navigere på en skærm. Prøver at afhjælpe glem-somhed i hverdagen ved at være mere tilstede i de forskellige handlinger (fx hvor er nøglerne). Det sidste har været hjælpsomt
- opmærksomhed på søvn – som har været meget dårlig men er i bedring
- svingende energi og humør
- kan ikke kende sig selv og er utrolig trist over at fremtiden med et arbejde virker umuligt.

Generelt har vi forsøgt at have opmærksomhed på den ændrede identitet og accept af, at det er sådan. [klageren] kan ikke se den ændrede fremtid for sig men har på det sidste accepteret, at der har været flere belastninger i livet og især nu, som gør at [klageren] er belastet. [klageren] er præget af sorg over at miste det liv der var og som var en ramme (arbejdet) om livet.

Vurdering – 7 samtaler fra 26/1-2022 til 19/5-2022

Min vurdering ud fra de 7 samtaler er, at [klageren] har brug for et andet liv og en anden identitet end arbejdslivet kan give. Hvis [klageren] kan se en god, rolig og indholdsrig fremtid for sig, vil depressionen også aftage.

De fysiske udfordringer (arm/smerte) men i høj grad de kognitive udfordringer forhindrer [klageren] i at påbegynde et muligt job.

[klageren] giver udtryk for stor træthed (belastning – vurderer jeg) ved at tænke på arbejde og ved at 'kæmpe' så meget. Har brug for et liv hvor det ikke kun er træning og psykologbehandling der er omdrejningspunktet 'bare' for at kunne genoptage et job. Begge behandlinger er fine og nødvendige men mere i forhold til almindelig livskvalitet.

...

Autoriseret Psykolog'

Det var således psykologens vurdering, at årsagen til [klagerens] psykiske gener var hendes nedsatte funktionsniveau efter og som følge af faldulykken, idet [klageren] havde pådraget sig omfattende fysiske gener og smerter, som forhindrede [klageren] i at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Af specifik helbredsattest, LÆ 135, af 31. maj 2022, der fremlægges i sagen som **bilag 8**, fremgår følgende vedrørende [klagerens] helbredsmæssige situation og årsag til den fortsatte sygdomsforløb;

'A. Sygehistorie og igangværende behandling

... årig kvinde.

25 april 2021 faldet 20 trin ned ad trappe slog ryggen, haleben og ve. arm.

I første omgang vurderet uden brud men i juni revurderet som brudi proximale humerus, (øvre del af / overarmsknoglen).

Sep 2021 MR-skanning ve skulder pga vedvarende smerter med udstråling i ve arm, hvor der er beskrevet et enkondrom (godartet knoglegevækst) og udtalt inflammation (indeklemning). Vurderet ved ..., Overlæge ortopædkir afd. okt. 21. Intet kirurgisk tilbud.

Behandlet med:

Blokade beh. x 3 Juli/okt /dec 2021. Kun meget kortvarig effekt. Trænet vedvarende ved fysioterapeut mhp at bedre bevægeligheden og muskelstyrken samt behandling med akupunktur mhp at dæmpe smerterne. Træner forsat. Medicin: tager fast panodil 665 mg 2x3. Tilmeldt forløb ved ... ang. liv med kronisk smerter.

C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

Obj Meget smertepåvirket ved yderstillinger.

kan ikke flekteret over vandret.

Kan slet ikke extendere ve. arm.

Abduktion til vandret.

Normal udadrotation.

D: Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang)

Aktuelt: Vågner 4 gange hver nat pga smerter. Kan ikke støvsuge, Kan ikke lukke egen BH på ryggen. Svært at tørre sig på ryggen efter bad. Kan kun kortvarigt sidde ved computer og skri-

ve. Har brug for pude til at støtte ve. arm når hun sidder i sofa og kører bil. Kan ikke bære vandkande i ve arm. Kan ikke bære indkøbspose i ve. arm.

Patientens behandlingsmuligheder er udtømte.

Der findes ikke yderligere behandlingsmuligheder. Tilstanden vurderes nu som varig. Hendes arbejdsevne vurderes nedsat under 15 timer /ugen i forhold til hele arbejdsmarkedet.'

Årsagen til [klagerens] fortsatte sygemelding var således kroniske svære smerter svarende til venstre skulder og arm med ledsagende forstyrret nattesøvn og begrænset funktionsniveau. [klagerens] tilstand var stationær og blev således betragtet som varig/kronisk, hvorfor [klagerens] erhvervsevne i forhold til hele arbejdsmarkedet (bred vurdering) blev vurderet nedsat til under 15 timer ugentligt.

[klageren] blev efterfølgende tilkendt seniorførtidspension d. 1. november 2022. Afgørelsen fremlægges i sagen som **bilag 9**.

Den 10. november 2022 udfyldte [klageren] et funktionsevneskema til PFA Pension. Skemaet fremlægges i sagen som **bilag 10**.

Som det fremgår af skemabesvarelsen, havde [klageren] omfattende funktionsbegrænsninger i dagligdagen grundet fysiske gener i form af fortsatte svære og konstante smerter i venstre skulder og arm. [klageren] anførte også, at hun havde hukommelsestab og koncentrationsbesvær som følge af smertetilstanden.

For så vidt angår [klagerens] psykiske gener er disse ligeledes beskrevet som en direkte følge af smerterne i venstre arm/skulder samt den deraf følgende dårlige nattesøvn.

Den 28. marts 2023 udfyldte [klageren] endnu et funktionsevneskema, der fremlægges som **bilag 11**. [klageren] havde de selvsamme symptomer som tidligere, dvs. smerter i venstre skulder og arm, dårlig nattesøvn, kognitive vanskeligheder og begrænset funktionsniveau. Alt sammen som følge af faldulykken d. 24. april 2021.

Den 5. september 2023 foretog PFA Pension en genvurdering af sagen og besluttede at fortsætte udbetalingen, da det var PFA Pension vurdering, at [klagerens] midlertidige erhvervsevne fortsat var nedsat med mindst halvdelen.

PFA Pension stoppede herefter udbetalingen, jf. bilag 4.

Den 5. maj 2024 konsulterede [klageren] egen læge, idet hun havde modtaget meddelelsen fra PFA Pension (bilag 4) om, at selskabet havde foretaget fornyet vurdering af [klagerens] erhvervsevne som ikke længere fandtes nedsat med minimum 50 % i ethvert erhverv.

Følgende fremgår i den forbindelse af journalnotatet fra egen læge;

'Samtale: I fredags fået besked fra PFA at de ikke vurdere hendes arbejdsevne nedsat mere end 50% og derfor ikke kan få erstatning. Er hylet fuldstændig ud af det grundet denne vurdering. Sover dårligt, øget smerter i skulderen, ryster og græder.

Jeg må indrømme er ikke helt forstår denne afgørelse jeg vurderer ikke hun har nogle arbejdsevne heller ikke uden for eget felt.

Den eneste grund til hun hænger sammen til trods de mange daglige smerter og den dårlige nattesøvn er fordi hun i dagtiden kan disponere sine kræfter og sove / hvile sig ved behov. Hjælper hende gerne med en attest i forbindelse med en ankesag'

Lægeerklæringen af 8. maj 2024 fra egen læge fremlægges som **bilag 12**.

Til trods for ovenstående har PFA Pension vurderet, at [klageren] ikke i tilstrækkeligt omfang har dokumenteret, at [klagerens] helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen efter d. 29. februar 2024, jf. bilag 4.

[klageren] indgav d. 7. maj 2024 en klage over vurderingen fra PFA Pension, der fremlægges i sagen som **bilag 13**.

PFA Pension fastholdt imidlertid sin vurdering ved brev af 14. august 2024. Dette under henvisning til, at [klageren] 'burde kunne' varetage et arbejde svarende til mindst halv tid med skånehensyn herunder med fravær skulderbelastende arbejde og fravær af deadlines og ansvarstunge opgaver. Brevet fremlægges i sagen som **bilag 14**.

PFA Pensions interne vurderinger fremlægges i sagen som **bilag 15**.

Mine bemærkninger/anbringender:

På baggrund af ovenstående gøres det overordnet gældende, at [klageren] i tilstrækkeligt omfang har dokumenteret, at hendes aktuelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad.

Det gøres således gældende, at [klagerens] økonomiske erhvervsevne fortsat og ubestridt er nedsat med 10 procent, ligesom det gøres gældende, at [klagerens] helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

PFA Pension har ved den fornyede vurdering og til støtte for synspunktet om, at [klageren] burde kunne varetage et arbejde på mindst halv tid med skånehensyn i form af herunder med fravær skulderbelastende arbejde og fravær af deadlines og ansvarstunge opgaver, lagt afgørende vægt på, at [klagerens] psykiske tilstand er bedret, herunder ikke længere har depressive symptomer. PFA Pension har herudover lagt vægt på, at [klagerens] skuldergener er svarende til den ikke-dominante arm, at der ikke er fundet skurren eller muskelsvind, ligesom der ikke er konstateret føleforstyrrelser og håndtrykskraften skønnes normal.

Hertil gøres det først og fremmest gældende, at [klagerens] depression og psykiske symptomer ene og alene relaterede sig til den kendsgerning, at [klagerens] arbejdsevne var betydeligt nedsat grundet de kroniske svære smerter i venstre skulder og arm.

[klagerens] depression opstod som følge af, at [klageren] ikke længere var i stand til at være varetage et arbejde og derfor måtte erkende, at fremtiden for hende indebar en stille og rolig tilværelse på seniorførtidspension.

Det gøres hertil gældende, at den omstændighed, at [klageren] formåede at acceptere sin nye livssituation og ændrede fremtid, hvorfor der skete en psykisk bedring, ikke kan konverteres til en arbejdsevne.

Således gøres det gældende, at [klagerens] helbredsmæssige erhvervsevne er varigt nedsat med mindst halvdelen, også selvom [klagerens] psykiske tilstand var bedret.

Til støtte herfor skal fremhæves, at [klageren] helbredsmæssige tilstand vedrørende venstre skulder og arm i form af konstante svære smerter, ekstrem dårlig nattesøvn med ledsagende kognitive symptomer i form af træthed, nedsat koncentration, hukommelsesbesvær mv., som beskrevet i de lægelige og kommunale sagsakter, fortsat er aktuel og således også årsagen til, at [klageren] på nuværende tidspunkt ikke er i stand til at varetage et arbejde.

[klageren] har på intet tidspunkt siden sygemeldingen d. 26. april 2021 – hverken med eller uden depression – været i stand til at genoptage et arbejde svarende til mere end halv tid. Nævnte er ligeledes grunden til, at [klageren] er tilkendt seniorførtidspension pr. 1. november 2022.

PFA Pension gør i den forbindelse gældende, at tilkendelsen af seniorførtidspension alene er sket i forhold til [klagerens] konkrete arbejdsopgaver i det hidtidige erhverv og efter andre kriterier end PFA Pensions vurdering af erhvervsevnen. Ligesom seniorførtidspension bevilges på mindre restriktive vilkår end førtidspension, og PFA Pension ikke er forpligtet til at pege på specifikke jobs, som [klageren] burde kunne varetage på minimum halv til.

Ovenstående er ikke bestridt.

Hertil skal bemærkes, at det bl.a. fremgår af FED 2016.223, at der er tale om et medicinsk erhvervsevnebegreb, som skal vurderes i forhold til alle passende erhverv, som en skadelidt med rimelighed bør kunne påtage sig.

[klagerens] egen læge har flere gange både forud for og efter PFA Pensions ophør af udbetalingen foretaget en *medicinsk vurdering* af [klagerens] erhvervsevne, hvormed egen læge har vurderet, at [klagerens] erhvervsevne grundet generne relaterende sig til venstre skulder og arm er nedsat til under 15 timer om ugen i **forhold til hele arbejdsmarkedet**, jf. bilag 8 og bilag 11.

Ovenstående tilsammen med indholdet af de øvrige lægelige og kommunale akter skaber selvsagt den fornødne formodning for, at [klagerens] erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen i ethvert erhverv.

Det gøres omvendt gældende, at PFA Pensions selvstændige vurdering hverken støttes af indholdet i sagens lægelige eller kommunale bilag.

Samlet set har [klageren] derfor godtgjort, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvorfor PFA Pension skal genoptage behandlingen af sagen og yde dækning i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne/aftalegrundlaget."

Selskabet har den 20/3 2025 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Forsikredes ordning blev oprettet den 1. september 2019 gennem ansættelse i ...

Ordningen giver ret til udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring, såfremt forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne nedsættes med mindst 50 procent og forsikredes indtjening nedsættes med mindst 10 procent. Der er en karenperiode på 3 måneder.

PFA henviser til pensionsbevis af 14. januar 2021 (**bilag A**) og pensionsvilkår af samme dato (**bilag B**).

Forsikredes ordning er den 1. september 2024 overgået til en indbetalingsfri ordning uden dækning ved tab af erhvervsevne. Forsikrede har dog valgt at videreføre sin Helbredssikring.

Hvad handler sagen om?

Forsikrede klager ved sin advokat over, at PFA har afvist at udbetale invalideydelser efter den 31. maj 2024. Selskabet har afvist udbetaling med henvisning til, at forsikrede ikke har godtgjort, at hendes generelle helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med halvdelen efter denne dato.

Sagsfremstilling

Forsikrede er født i [1960'erne]. Hun er uddannet ... og har siden ... arbejdet som sådan.

Forsikrede anmeldte den 17. august 2021, at hun blev sygemeldt den 26. april 2021 fra sit arbejde grundet et brud i venstre skulder. Hun oplyste, at hendes symptomer bestod i ondt i venstre skulder, som ikke var funktionsdygtig (**bilag C**). Forsikrede har herudover efterfølgende udviklet en depression.

Forsikrede genoptager den 12. juni 2021 sit arbejde på 15 timer om ugen. Hun bliver opsagt den 29. oktober 2021 pga. sygdom med henvisning til 120-dages reglen, hvorefter hun sygemeldes fuldt i kommunen. Forsikrede modtager sygedagpenge frem til december 2021, hvorefter hun overgår til ressourceforløbsydelse. Forsikrede ansøger i maj 2022 om seniorpension og bliver ved afgørelse af 6. oktober (forsikredes bilag 9) tilkendt seniorpension med virkning fra den 1. november 2022.

PFA har vurderet forsikredes midlertidige erhvervsevne nedsat med mindst halvdelen fra hendes sygemelding i april 2021. PFA har herefter i overensstemmelse med vilkårene udbetalt løbende ydelser og indbetalingssikring efter karenperiodens udløb den 1. august 2021 og frem til den 31. maj 2024. Den 1. juni 2024 er PFA overgået til en vurdering af forsikredes generelle erhvervsevne og har stoppet udbetalingen, da selskabet har vurderet, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad med mindst halvdelen.

PFA kan overvejende tilslutte sig advokatens gengivelse af sagens omstændigheder ved brev af 28. februar 2025. PFA skal dog tilføje:

Af funktionsattest udfyldt af forsikredes praktiserende læge, modtaget i PFA Pension den 16. november 2022 (**bilag D**), fremgår, at der ved klinisk undersøgelse af skulderen er fundet palpationsmerter på den venstre og ikke dominante overarm samt på skulderens for- og bagside. Ved billeddiagnostisk undersøgelse er fundet tegn på cuff-påvirkning, men også moment af frossen skulder/tegn på indeklemning. Forsikrede anfører i attesten klager i form af konstante smerter i den venstre skulder ned i venstre arm. Smerterne forværres ved påklædning og anden belastning. Forsikrede oplyser, at hun intet kan bære med venstre arm. Hun kan ikke hænge tøj op og armen kan hun ikke løfte til over vandret. Hun skal støtte med pude, når hun f.eks. sidder i bil og har mange opvågninger om natten pga. smerter. Hun oplyser herudover, at hende hukommelse er påvirket – nok pga. af smerter. Der er fundet nedsat bevægelighed i skulderleddet, men ingen skurren i skulderled, skulder-kravebensled eller albueled. Der er ikke fundet synlig muskelsvind af skulder-

munding og ikke fundet målbart muskelsvind af overarm, underarm eller af håndens muskler. Der er ikke konstateret føleforstyrrelser og håndtrykkraften skønnes normal. Lægen skønner ikke, at der er fortsat eller yderligere behandling, der kan føre til en bedring i tilstanden.

Af journal fra forsikredes praktiserende læge, modtaget i PFA den 26. marts 2024 (**bilag E**), fremgår bl.a.:

'01.05.23 P76 Depression

Sub: Samtale depression:

Sertralin siden dec 2021

Har været stabil i humøret længe. [...]

Aftaler vi begynder udtræpning 50 mg hver 3 uge.

Info om mulige seponeringssymptomer: [...]

24.05.23 P76 Depression

Sub.: Video samtale:

Akt. Beh. 100 mg sertralin

Ingen gener, ikke øget tristhed, Kæreste oplever heller ingen problemer. Dette trods press pga

.... Cont udtræpning. MDI 18

Nye video aftales.

14.06.23 D76 Depression

Sub.: Videosamtale: 1 uge siden nedtrappet til Sertralin 50 mg. Oplever ingen depressive træk. Synes hun er mere med i verden. Kun positiv.

Aftaler sep. 27 juni. Opf i aug

MDI 5

Tager ikke længere fast pcm. Har dagl smerter men tager det med godt humør og tilpasser sig.

09.08.23 D76 Depression

Sub.: Samtale:

Sep. Sertralin 2 uger siden.

MDI 5

Har det rigtig godt og opl. ingen depr. symp.

Ked af vægtøgning under sertralin beh.

....'

Foruden de af modparten fremlagt funktionsskemaer udfylder forsikrede den 28. marts 2024 et funktionsskema, som PFA vedlægger som **bilag F**.

Af senere journaludskrift fra forsikredes praktiserende læge, modtaget i PFA den 23. oktober 2024 (**bilag G**), fremgår, at forsikrede den 26. april 2024 ved e-konsultation skriver til sin læge, at hun har brug for hjælp. Hun har modtaget PFA's afgørelse om afslag på udbetaling af tab af erhvervs-evne. Hun anfører til lægen, at hun ikke er i stand til at arbejde pga. hendes venstre arm og beder lægen hjælpe hende med en erklæring, som hun kan sende til PFA. Hun oplyser, at hun er fuldstændig rystet.

Ved efterfølgende konsultation den 29. april 2024 (bilag G) anføres i forsikredes journal, at forsikrede er fuldstændig hylet ud af den grundet PFA's vurdering. Hun sover dårligt og har øget smerter i skulderen, ryster og græder. Lægen anfører, at denne gerne hjælper hende med en attest i forbindelse med ankesagen.

Forsikrede indsender herefter erklæringen udarbejdet af den praktiserende læge dateret den 8. maj 2024 (bilag G og forsikredes bilag 12). Af erklæringen fremgår, at det er lægens vurdering, at forsikredes arbejdsevne er varigt nedsat og lægen vurderer arbejdsevnen til at være under 15 timer om ugen i forhold til arbejdsmarkedet, herunder også arbejdsevne indenfor et bredere udsnit af arbejdsmarkedet. Lægen vurderer herudover, at der ikke er yderligere behandlingsmuligheder, som kan bedre tilstanden og at hun har varige mén både efter hendes overarmsbrud, men også efter hendes depression. Lægen noterer videre, at de daglige smerter vedvarende udfordrer hendes kognitive evner samt medfører voldsom træthed.

Forsikrede konsulterer den 11. september 2024 egen læge og det anføres i journalen under punktet subjektivt, at forsikrede er ked af det og helt ulykkelig efter afslaget fra forsikringen. Hun har ondt i skulderen, men det er som det hele tiden har været. Hun har svært ved at være i kroppen, isolerer sig, har ikke lyst til noget og har nedsat appetit. Under punktet objektivt anføres, at hun græder og fremstår deprimeret.

I forbindelse med konsultation den 24. september 2024 noteres, at forsikrede er påbegyndt hos psykolog. Herudover fremgår, at svar på blodprøver og ekg viser intet abnormt. Der udskrives en recept på sertralin 50 mg og noteres kun 25 mg de første 3 dage.

Begrundelse for PFA's vurdering af erhvervsevnen

PFA anerkender, at forsikredes midlertidige erhvervsevne har været nedsat og har i overensstemmelse med vilkårene udbetalt ydelser i perioden fra 1. august 2021 og frem til den 31. maj 2024. Det er PFA's opfattelse, at selskabet på dette tidspunkt er berettiget til at overgå til en vurdering af forsikredes generelle erhvervsevne. PFA har ved denne vurdering lagt vægt på, at der på tidspunktet er forløbet knap tre år fra forsikrede pådrog sig skulderskaden og det fremgår af de lægelige oplysninger, at følgerne efter bruddet er stationære (siden 2022). Hvad angår forsikredes psykiske tilstand, er denne bedret, depressionen svundet og indtagelse af medicin ophørt. Herudover er forsikredes arbejdsmæssig situation afklaret (tilkendt seniorpension).

PFA vurderer herefter, at forsikrede ikke har godtgjort, at hendes generelle helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Ved denne vurdering har PFA lagt vægt på, at forsikrede lider af følger efter et brud i den venstre skulder og efterfølgende har udviklet en depression.

PFA har derudover lagt vægt på, at forsikrede oplever følger efter bruddet på den venstre skulder i form af nedsat bevægelighed i skulderen, smerter, et nærmest ophørt funktionsniveau og enkelte kognitive udfordringer. Forhold, som primært baserer sig på forsikredes subjektive angivelser heraf.

I den sammenhæng henviser PFA til, at der ved kliniske objektive undersøgelser af skulderen og armen ikke fundet skurren i hverken skulderled, skulder-kravebensled eller albueled. Der er ikke fundet synlig muskelsvind af skuldermunding og ikke fundet målbart muskelsvind af hverken

overarm, underarm eller af håndens muskler. Der er ikke konstateret føleforstyrrelser og håndtrykskraften skønnes normal. Den objektive undersøgelse af skulderen, herunder særligt observationerne vedrørende muskelsvind, vidner således ikke om en begrænset brug af skulderen og armen. Forsikrede ses da også at være fysisk aktiv og køre bil. Herudover bemærker PFA, at forsikrede ikke tager fast smertestillende medicin. Det er på den baggrund PFA's opfattelse, at der ikke er tale om en skulderskade af en sådan karakter og et sådant omfang, at denne nedsætter forsikredes generelle erhvervsevne til mindst halvdelen.

Hvad angår forsikredes psykiske helbredstilstand fremgår det af journal fra egen læge, at hendes psykiske tilstand er bedret, hun har ikke længere depressive symptomer, scorer 5 på MDI-skalaen (skala, der angiver graden af depression. < 20: normal person med hensyn til depression) og hun er trappet ud af den medicinske behandling med sertralin. Tilsvarende bemærker PFA, at der ved udfyldelse af funktionsskema i marts 2024 ikke angives psykiske gener.

Det er på baggrund heraf selskabets vurdering, at der ikke er lægelig dokumentation for en helbredstilstand, der er til hinder for, at hun kan varetage et arbejde på mindst halv tid med rette kompenserede skånehensyn, herunder med fravær af skulderbelastende arbejde og fravær af deadlines og ansvarstunge opgaver. PFA bemærker, at skulderskaden vedrører forsikredes ikke-dominante arm.

PFA er opmærksomme på, at forsikrede er bevilliget seniorpension i november 2022. Pensionen er tilkendt uden forudgående arbejdsmæssig afprøvning i kommunalt regi. Det er således uvist i hvilket omfang forsikrede vil kunne bestride et arbejde, der tilgodeser forsikredes skånehensyn. PFA gør herudover opmærksom på, at tilkendelse af seniorpension alene sker i forhold til forsikredes konkrete arbejdsopgaver i hendes hidtidige erhverv og efter andre kriterier end PFA's vurdering af erhvervsevnen. PFA bemærker i den forbindelse, at det afgørende ikke nødvendigvis er, hvad forsikrede aktuelt gør, men hvad hun ud fra de lægelige oplysninger bør være i stand til at kunne.

PFA er herudover opmærksomme på, at forsikrede beskriver en opblussen af sine symptomer i forbindelse med modtagelse af afslaget fra PFA. Det er på den baggrund, at forsikredes egen læge udfærdiger den indsendte erklæring af 8. maj 2024. Det er PFA's opfattelse, at erklæringen skal læses med dette for øje og tillægges bevismæssig vægt herefter. Forsikrede opsøger herefter først læge igen efter, at hendes ordningen i PFA er gået i fripolice.

Der er således ikke lægelige dokumentation for en forværring indtrådt inden dækningen ved tab af erhvervsevne ophører.

På baggrund af ovenstående er det PFA's vurdering, at der ikke er lægelig dokumentation for, at forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen efter den 1. juni 2024.

Konklusion

PFA fastholder således, at selskabet har været berettiget til at afvise udbetaling ved tab af erhvervsevne fra den 1. juni 2024, da forsikrede herefter ikke har godtgjort, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen."

Klagerens advokat har i brev af 23/4 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har modtaget PFA Pensions høringssvar af 20. marts 2025 og har i den forbindelse noteret mig, at PFA Pension nu gør gældende, at der ikke foreligger kliniske, objektive undersøgelser, der understøtter [klagerens] subjektive beskrivelser af hendes svære skuldergener.

PFA Pension mener derfor ikke, at [klageren] har løftet sin bevisbyrde for, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget omfang.

PFA Pension har ikke ulejliget sig med at indhente nye, relevante oplysninger vedrørende [klagerens] skulder, men henviser i stedet til fremlagte bilag D, en funktionsattest af 16. november 2022, som efter min opfattelse er helt forældet og slet ikke retvisende for [klagerens] aktuelle situation.

Jeg vedlægger derfor en ny og retvisende erklæring fra egen læge af 15. april 2025 som **bilag 16** og [klagerens] medicinliste som **bilag 17**.

Som det fremgår af disse bilag, har [klageren] for år tilbage forsøgt sig med blokadebehandlinger, som desværre har haft yderst begrænset effekt. [klageren] har trænet og træner fortsat, i det omfang det er muligt med generne, for at holde smerterne så meget nede som overhovedet muligt.

Til trods for ovenstående har [klageren] alvorlige og kroniske skulderproblemer – både subjektive gener og objektive fund.

Objektivt fremgår aktuelt, at [klageren] har udtalt muskelsvind af skulderrundingen samt udtalt muskelsvind svarende til venstre overarm med et 3 cm mindre omfangsmål sammenlignet med højre overarm. Bevægeligheden i skulderen/armen er markant nedsat svarende til både fremad/op, udad/op og bagud, ligesom der forefindes betydelig nedsat håndtrykskraft og betydelig nedsat kraft i skulderled både i fleksion og ekstension.

Det er således faktuel forkert, når PFA Pension som begrundelse for sin vurdering henviser til, at der ikke er objektive fund.

Hertil kommer, at [klageren] tager fast smertestillende i form af 665 mg Panodil 2 tabletter 3 gange dagligt (siden 14.06.2023).

[klagerens] samlede helbredsmæssige tilstand med svære og konstante gener i venstre skulder og arm, dårlig nattesøvn, kognitive vanskeligheder og begrænset funktionsniveau er således dokumenteret i sagsakterne.

Med mine ovenstående bemærkninger samt mine tidligere bemærkninger i klageskrivelse af 27. februar 2025 fastholdes således, at [klageren] har godtgjort, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvorfor PFA Pension skal genoptage behandlingen af sagen og yde dækning i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne/aftalegrundlaget."

Selskabet har i brev af 7/5 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Indledningsvis bemærker PFA, at det efter fast forsikringsretlig praksis er forsikringstageren, der har bevisbyrden for, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad. PFA bemærker

herudover, at det er selskabets opfattelse, at der på tidspunktet for selskabets afgørelse forelå tilstrækkelige oplysninger til at vurdere forsikredes erhvervsevne.

Forsikredes repræsentant har som bilag 16 indsendt lægenotat fra forsikredes praktiserende læge dateret 15. april 2025. Lægen har i forbindelse med udfærdigelse af notatet foretaget en objektiv undersøgelse af forsikrede og af notatet ses en forværring i forhold til konstatering af muskelsvind på venstre overarmen, sammenlignet med den højre og dominante overarm, ligesom der er beskrevet nedsat bevægelighed og ømhed i venstre overarm.

PFA anerkender, at forsikredes funktions- og erhvervsevne er nedsat i en vis grad og at forsikrede har behov for nedsat arbejdstid under samtidig iagttagelse af skånehensyn for hendes skulderen. Det er dog forsat selskabets opfattelse, at forsikredes skuldersmerter ikke udgør en helbreds-mæssig erhvervsevnenedsættelse på mindst halvdelen. PFA bemærker i den forbindelse, at der er tale om en skulderskade i forsikredes ikke dominante side, ligesom hun formår at være fysisk aktiv på flere planer, køre bil, træne og gå turer. Hun har ikke større kognitive udfordringer, ligesom hendes psykiske tilstand ikke ses at fylde længere.

PFA bemærker herudover, at den anførte forværring af muskelsvind og bevægelighed i venstre overarm, ses beskrevet ved undersøgelse foretaget den 15. april 2025. Forsikredes ordning overgik den 1. september 2024 til en fripolice og forsikrede har efter denne dato ikke haft en dækning ved tab af erhvervsevne."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget selskabets brev til klageren af 27/10 2021, funktionsevneskema udfyldt af klageren af 10/11 2022, funktionsevneskema udfyldt af klageren af 23/3 2023, selskabets brev til klageren af 26/4 2024, funktionsevneskema udfyldt af klageren af 28/3 2024, medicinkort af 27/3 2025, klagerens klage til selskabet af 7/5 2024 og selskabets fastholdelsesbrev af 14/8 2024 til klageren. Uddrag af bilagene gengives nedenfor. Af pensionsbevis af 14/1 2021 fremgår bl.a.:

"Pensionsgivende løn, som indbetalingerne beregnes ud fra, årligt: 468.000,00 kr.

Løn er her den pensionsgivende løn. Vi får oplyst lønnen fra din arbejdsgiver.

...

Generelt om forsikring

Her kan du læse mere om, hvordan du er forsikret, hvis du får problemer med helbredet eller dør.

Læs også Forbehold om nedsat erhvervsevne, fleksjob, førtidspension mv., som er beskrevet senere i dette pensionsbevis.

Hvis indbetalingen ikke er stor nok til at betale for forsikring, service, rådgivning og andre omkostninger, kan din forsikring blive nedsat eller bortfalde.

Dækningsgivende løn, som nogle udbetalinger er beregnet ud fra, årligt: 468.000,00 kr.

Vi får oplyst lønnen fra din arbejdsgiver. Lønnen kan godt være identisk med den pensionsgivende løn, som indbetalingerne beregnes ud fra.

...

PFA Erhvervsevne

Hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat:

Løbende udbetaling på op til 58,00 % af din løn, årligt: 271.440 kr.

Din PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, er omfattet af automatisk tilpasning. Det betyder, at din dækningsprocent løbende bliver tilpasset efter størrelsen af din løn, uden at du skal gøre noget. Du kan fravælge den automatiske tilpasning ved at kontakte os.

Din samlede løbende erhvervsevneforsikring i PFA Pension og andre forsikringsselskaber må ikke overstige 80 procent af din dækningsgivende løn. Overstiger størrelsen af dine forsikringer denne grænse, vil udbetalingen fra PFA Erhvervsevne blive reduceret med det overstigende beløb.

Du kan normalt få udbetalt pengene, hvis din helbredsmæssige erhvervsevne bliver nedsat med mindst 50 procent, og din økonomiske erhvervsevne bliver nedsat med mindst 10 procent inden den ..., hvor du er fyldt ... år, og nedsættelsen skyldes sygdom eller ulykke. Udbetalingen har virkning fra den 1. i måneden, efter din erhvervsevne har været nedsat i tilstrækkelig grad i uafbrudt 3 måneder. Udbetalingerne kan maksimalt fortsætte til du fylder ... år, og vil stoppe, hvis du dør, før udbetalingsperioden udløber. Pengene bliver udbetalt månedligt.

Du får udbetalt forskellen mellem den dækningsgivende løn, du havde, før din helbredsmæssige erhvervsevne blev nedsat og din indtægt/resterende økonomiske erhvervsevne – dog højst det maksimale beløb. Der gælder dog særlige regler for selvstændig erhvervsdrivende (se pensionsvilkårene). Forskellen opgøres efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, obligatorisk pensionsindbetaling og evt. frivillig indbetaling omfattet af indbetalingssikring. Udbetalingerne kan fortsætte så længe udbetalingsbetingelserne er opfyldte, men maksimalt til du fylder ... år, og vil stoppe, hvis du dør, før dette tidspunkt. Pengene bliver udbetalt månedligt.

Der kan gælde særlige regler, hvis du er eller kunne være berettiget til en social eller anden offentlig indkomstkompenserende ydelse eller tilskud, og det offentlige har mulighed for at foretage modregning i den offentlige ydelse (se pensionsvilkårene).

Du skal betale skat af pengene.

Du kan se det aktuelle beløb på mitpfa.dk. Ved en regulering kan beløbet ikke overstige det maksimum, der gælder for din pensionsordning.

271.440 kr. af udbetalingen er omfattet af Forbehold om nedsat erhvervsevne, fleksjob, førtidspension mv., som er beskrevet senere i dette pensionsbevis.

Så længe du modtager løn fra din arbejdsgiver, er du som udgangspunkt ikke berettiget til udbetaling. Der kan imidlertid ske udbetaling til din arbejdsgiver i henhold til samarbejdsaftalen med din arbejdsgiver."

Af dokument med oplysninger om forsikringen fremgår bl.a.:

"PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling

...

Hvad dækker den?

- ✓ Du kan få en løbende udbetaling, hvis din erhvervsevne bliver midlertidigt eller varigt nedsat med mindst 50 procent i en længere periode, og din økonomiske erhvervsevne bliver nedsat med mindst 10 procent.
- ✓ Du kan se størrelsen på den løbende udbetaling i dit pensionsbevis.
- ✓ Der er mulighed for udbetaling til din arbejdsgiver, hvis din erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, og du stadig modtager løn fra din arbejdsgiver.
- ✓ Forsikringen er som udgangspunkt inkl. indbetalingssikring, hvor PFA Pension overtager betalingen af de forsikringer, som er omfattet af indbetalingssikring, samt indbetalingen til din pensionsordning, hvis din erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad. Du kan se i dit pensionsbevis, om din ordning er inkl. indbetalingssikring.
- ✓ Forsikringen udbetales således, at du får fyldt op til din hidtidige løn ekskl. arbejdsmarkedsbidrag, obligatoriske indbetalinger til pension samt eventuel frivillig indbetaling omfattet af indbetalingssikring. Udbetalingen kan maksimalt udgøre den valgte forsikringsdækning ved nedsat erhvervsevne.

...

Er der nogen begrænsninger af dækningen?

- Hvis du allerede er syg, kan det være, at du ikke har mulighed for at få forsikringen.
- Der vil være en karenperiode på 3-12 måneder, før udbetaling kan finde sted. Karenperioden løber fra den dag, hvor erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad. Karenperioden vil fremgå af dit pensionsbevis."

Af journal fra ortopædkirurgisk afdeling på et hospital fremgår bl.a.:

"20.05.2021

...

Beskrivelse: Patienten faldt 14 trin ned for 3 uger siden. Pådrog sig skader på venstre skulder, venstre håndled og os coccygis.

Har fortsat udtalte smerter i venstre skulder. Venstre håndled er næsten smertefri. Har fortsat udtalte smerter i halebenet og kan ikke sidde mere end ganske kortvarigt. Det er umuligt for hende at køre bil og andre forhold. Røntgen i ..., hvor patienten blev set. Der var hverken brud på skulder, håndled eller haleben.

OBJEKTIVT

Venstre skulder: Symmetrisk skulderrunding. ingen atrofi af supraspinatus. Udtalt ømhed lateralt henover deltoideus. Kan kun abducere til 30°, herefter udtalte smerter også ved passiv abduktion. Fleksion til ca. 90° men ved passiv fleksion over dette er der udtalte smerter. Ekstension 0°, kan ikke ekstendere yderligere uden smerter. Udadrotation til 45° og indadrotation til 80°.

Der er positiv Hawkins test og positiv Neer 's test

Venstre håndled: Fri bevægelighed uden direkte eller indirekte smerter.

Røntgen af venstre skulder, viser ingen tegn til fraktur eller luksation.

Røntgen af venstre håndled, uden tegn til fraktur eller luksation.

KONKLUSION OG PLAN

Mht. venstre skulder, skal der rekvireres UL-skanning og når denne foreligger, skal patienten viderehenvises til Skuldersektoren. Ovenstående er konfereret og aftalt med overlæge ... fra Skulder-/Albuesektoren.

Mht. venstre håndled, er der ikke behandling.

Mht. os coccygs, har røntgen ikke vist tegn til fraktur og det er aftalt med patienten, at hun skal se tiden an i hvert fald et halvt til et helt år. Hvis der fortsat er smerter, kan hun bede om henvisning til ... mhp. Vurdering og evt. behandling af hendes os coccygisskade.

...

02.09.2021

...

Objektivt:

Ekstremitet er: Der er normale konfigurerede skuldre, men der udtalt ømhed subakromialt og fortil på skulderen. Fremflekterer 140°, abducerer 140° med smerter og nedsat kraft. Let indskrænket udadrotation, normal indadrotation. Positiv impingement test og skulderen stabil.

Plan:

Beskrivelse: KONKLUSION:

Der er tegn på cuff-påvirkning, men også et moment af kapsulit. På grund af det langvarige forløb og et uklart forhold, er der indikation for MR-skanning, obs. kapsulit/cuff forhold."

Af anmeldelse af 17/8 2021 fremgår bl.a.:

"Vælg sygdom

Sygdom i bevægeapparat (sygdomme/skader i knogler, led, muskler og sener)

Er du allerede raskmeldt igen – eller forventer du at blive raskmeldt inden for de næste 6 måneder? Nej

...

Din sygdom

Hvornår var din første sygedag? 26.04.2021

Hvilken sygdom er hovedårsagen til din sygemelding (din nedsatte erhvervsevne)? Brud (frakturer) andre steder

Hvis din sygdom ikke fremgår på oversigten ovenfor, bedes du anføre den her. Brud i skulderen

Hvornår fik du første gang symptomer på din sygdom? 24.04.2021

...

Beskriv kort dine nuværende symptomer og hvordan de påvirker din funktion i hverdagen. Ondt i venstre skulder/arm – er ikke fuldt funktionsdygtig. Der er planlagt d.d. ultralydsskanning på privat hospital, Røntgenklinikken ... og derefter ... Sygehus, Skulderafdelingen den 2.9.21

Skyldes din sygemelding (din nedsatte erhvervsevne) en ulykke? Ja

Hvilken dato skete ulykken? 24.04.2021

Hvad skete der (beskriv ulykken nærmere)? Faldt ned af 14 trapper

...

Dit sygeforløb

I hvilken periode/perioder indenfor de seneste 10 år har du været sygemeldt på grund af din sygdom/sygdomme?

Ankenævnet for Forsikring

18.

103165

Sygemeldt	Fra	Til	Arbejdstimer pr. uge
Fuldt sygemeldt	26.04.2021	11.07.2021	ikke besvaret
Delvist sygemeldt	12.07.2021	ikke besvaret	15

...

Arbejde og indkomst

...

Har du aktuelt genoptaget arbejdet igen over halv tid (mindst 19 timer om ugen)? Nej

...

Hvornår blev du ansat? 01.09.2019

Hvilken stilling havde du på sygemeldingstidspunktet? [stilling]

Hvilke arbejdsfunktioner/opgaver havde du? [arbejdsopgaver]

Hvor mange timer om ugen arbejdede du før sygemeldingen? 37

Hvad var din årsløn (før skat) inden din sygemelding? 468000

Hvilken type løn havde du før sygemeldingen? Fast månedsløn

Er du blevet opsagt? Nej

Er du i dialog med din arbejdsgiver om tilbagevenden i arbejde? Ja

Hvad går dialogen ud på? Der er planlagt arbejde ca. 3 timer pr. dag.

...

Får eller har din arbejdsgiver fået sygedagpengerefusion pga. din sygemelding? Ja

I hvilken periode har din arbejdsgiver fået refusion?

Fra	Til
26.05.2021	ikke besvaret

Har din arbejdsgiver fået refusion i flere perioder pga. din sygemelding? Nej"

Af specifik helbredsattest af 2/11 2021 fremgår bl.a.:

"A: Sygehistorie, og igangværende behandling

25. april faldet på trappe fået skader på venstre skulder, venstre håndled og haleben. Desværre langvarigt smerteforløb i ve. skulder/arm.

Aktuelle symptomer:

Sover meget afbrudt. Medfører koncentrationsbesvær og træthed. Daglige smerter i venstre skulder samt ned i venstre overarm. Tager fast smertestillende medicin.

19 okt. 2021 vurderet igen på skulder afdelingen pga de langvarige smerter.

MR-scanningen, der har vist et mindre kondrom, mindre cuff læsion samt lidt tegn på indeklemning. Der er taget røntgenbilleder af hele overarmen som er normalt. Ultralydsscannet x 3 af skulderen, og der er ikke nogen skader eller anden forklaring på patientens symptomer.

19 okt. fået anlagt blokade. Denne har givet en lille bedring og patienten har lavet ny plan med sin fysioterapeut om fortsat træning. Der er ændret lidt i hendes øvelser. Går ligeledes til massage. Blokaden kan gentages efter 8 uger.

I øvrigt

Er blevet opsat i sit [tidligere job]. Opsagt på 120-dages reglen. Er naturligvis berørt af dette og aktuelt i krise, er bange for ikke at komme til at arbejde igen på grund af sin alder.

Plan:

Aftaler hun er fuldtidssygemeldt frem til 1 jan.22 hvorefter man må vurdere hvordan det går. Forventer fortsat hun bliver fuldt arbejdsdygtig igen. Vil nok være berørt af smerter i sin arm i større eller mindre grad de kommende 6 måneder.

...

C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

Se pkt 1

Fortsat bevægeindskrænkning af ve arm ved elevation over vandret. Ømhed ved palpation.

Objektiv psykisk: Vågen, klar, orienteret. God formel og emotionel kontakt. Er ikke påvirket af alkohol eller medicin. Sprog og tale upåfaldende. Udseende og påklædning upåfaldende. Normal psykomotorik, ingen latenstid. Nedtrykt stemningsleje. Græder en stor del af konsultationen på grund af den aktuelle situation. Ikke manisk. Ikke psykotisk. Der vurderes ikke at være akut selvmordsfare.

D: Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang)

Patienten er meget pligtopfyldende og vil meget gerne arbejde. Har altid været til at stole på. Man kan være sikker på hun lyder alt hvad hun kan."

Af status af 18/5 2022 fra en psykolog fremgår bl.a.:

"Status i forhold til psykologbehandling

[Klageren] påbegynder et psykologforløb hos undertegnede den 26/1-2022. Baggrunden er et alvorligt fald/uheld på trappe. Efterfølgende sygemelding og genoptræning ved fysioterapeut. Påbegynder arbejde som afsluttes i oktober måned, 2022. [Klageren] får konstateret depression af egen læge og har i den forbindelse brug for psykologisk behandling. [Klageren] fortæller at der i lidt over et år har været arbejdet hjemmefra med isolation til følge.

[Klageren] bor i [by] og har ... velfungerende voksne børn og gode nære relationer og netværk. Har igennem sit liv arbejdet meget og desuden haft eneansvar for sine børn. Generelt får jeg indtryk af at [klageren] har været tilfreds med sit liv men også været udfordret med forskellige sygdomme, stort privat ansvar og ofte hjulpet/stået til rådighed for familie/netværk. I sit arbejde har [klageren] været meget selvstændig og seriøs og fagligt udviklet sig igennem årene – blandt andet

Under samtalerne er der fokuseret på

- De fysiske smerter i amen som en hindring for at komme på arbejdsmarkedet
- Vi prøver at ændre det fokus og give mere opmærksomhed til de kognitive udfordringer – koncentration, hukommelse, overblik, navigere på en skærm. Prøver at afhjælpe glemsomhed i hverdagen ved at være mere tilstede i de forskellige handlinger (fx hvor er nøglerne). Det sidste har været hjælpsomt
- Opmærksomhed på søvn – som har været meget dårlig men er i bedring
- Svingende energi og humør
- Kan ikke kende sig selv og er utrolig trist over at fremtiden med et arbejde virker umuligt.

Generelt har vi forsøgt at have opmærksomhed på den ændrede identitet og accept af, at det er sådan. [Klageren] kan ikke se den ændrede fremtid for sig men har på det sidste accepteret, at der har været flere belastninger i livet og især nu, som gør at [klageren] er belastet. [klageren] er præget af sorg over at miste det liv der var og som var en ramme (arbejdet) om livet.

Vurdering – 7 samtaler fra 26/1-2022 til 19/5-2022

Min vurdering ud fra de 7 samtaler er, at [klageren] har brug for et andet liv og en anden identitet end arbejdslivet kan give. Hvis [klageren] kan se en god, rolig og indholdsrig fremtid for sig, vil depressionen også aftage.

De fysiske udfordringer (arm/smerter) men i høj grad de kognitive udfordringer forhindrer [klageren] i at påbegynde et muligt job.

[klageren] giver udtryk for stor træthed (belastning – vurderer jeg) ved at tænke på arbejde og ved at 'kæmpe' så meget. Har brug for et liv hvor det ikke kun er træning og psykologbehandling der er omdrejningspunktet 'bare' for at kunne genoptage et job. Begge behandlinger er fine og nødvendige men mere i forhold til almindelig livskvalitet."

Af specifik helbredsattest af 31/5 2022 fremgår bl.a.:

"A. Sygehistorie og igangværende behandling

... årig kvinde.

25 april 2021 faldet 20 trin ned ad trappe slog ryggen, haleben og ve. arm. I første omgang vurderet uden brud men i juni revurderet som brud i proximale humerus, (øvre del af overarmsknogle).

Sep 2021 MR-skanning ve skulder pga. vedvarende smerter med udstråling i ve arm, hvor der er beskrevet et enkondrom (godartet knoglegevækst) og udtalt inflammation (indeklemning). Vurderet ved ..., Overlæge ortopædkir afd. okt. 21. Intet kirurgisk tilbud.

Behandlet med:

Blokade beh. x 3 Juli/okt /dec 2021. Kun meget kortvarig effekt. Trænet vedvarende ved fysioterapeut mhp at bedre bevægeligheden og muskelstyrken samt behandling med akupunktur mhp at dæmpe smerterne. Træner forsat. Medicin: tager fast panodil 665 mg 2x3. Tilmeldt forløb ved ... ang. liv med kronisk smerter.

...

C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

Obj Meget smertepåvirket ved yderstillinger.

kan ikke flekteret over vandret.

Kan slet ikke extendere ve. arm.

Abduktion til vandret.

Normal udadrotation.

D: Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang)

Aktuelt: Vågner 4 gange hver nat pga. smerter. Kan ikke støvsuge, Kan ikke lukke egen BH på ryggen. Svært at tørre sig på ryggen efter bad. Kan kun kortvarigt sidde ved computer og skrive. Har brug for pude til at støtte ve. arm når hun sidder i sofa og kører bil. Kan ikke bære vandkande i ve arm. Kan ikke bære indkøbspose i ve. arm.

Patientens behandlingsmuligheder er udtømte. Der findes ikke yderligere behandlingsmuligheder. Tilstanden vurderes nu som varig. Hendes arbejdsevne vurderes nedsat under 15 timer /ugen i forhold til hele arbejdsmarkedet."

Af tilkendelse af seniorpension af 6/10 2022 fremgår bl.a.:

"Du får nu seniorpension

Vi skriver til dig, fordi du fra den 01-11-2022 vil få seniorpension."

Af funktionsattest af 16/11 2022 fremgår bl.a.:

"Diagnose angivet på dansk og latin

1. Dansk: Brud ve skulder

1. Latin: Fraktur ved tuberculum.

2. Dansk: Skade på skulder ledbånd

2. Latin: Rotatorcuff læsion

3. Dansk: Indeklemnings syndrom

...

Er der noget klinisk at påvise ved inspektion og palpation af skulderen? ... Ja ...

Hvorledes? Palp. smerter på overarmen samt skulderen for og bag side.

...

Er der foretaget billeddiagnostisk undersøgelse? ... Ja ...

Hvis JA, udfyldes:

Hvilken type undersøgelse, hvor og hvornår? (Kopi af beskrivelse bedes om muligt vedlagt)

Rtg og UL juni 21, MR sep 21

Med hvilket resultat?

tegn på cuff-påvirkning, men også et moment af kapsulit. enkondrom tegn på indeklemning.

...

Har patienten dig bekendt inden for de seneste [10] år haft sygdomme, klager eller symptomer fra skulder, overarm eller albue? Nej ...

...

Hvilke aktuelle klager fremfører patienten? Konstante smerter i ve skulder udstrålende ned i ve arm. Forværres ved påklædning og anden belastning. Kan intet bærer noget i ve arm. Kan ikke hænge tøj op. Armen kan ikke løftes over vandret. Skal støttes med pude når hun sidder fx i bil Mange opvågninger om natten pga smerter. Påvirket hukommelse nok pga smerter.

Hvilken region er tilskadekommet (evt. brud)? Skulder

...

Er patienten højrehåndet/venstrehåndet? ... Højrehåndet ...

Hvilken side er tilskadekommet? ... Venstre

...

Bevæges skulderleddet normalt (med frit skulderblad)?	Nej	Ja	Hvis NEJ, hvordan er bevægeligheden:		
	☒	☐		Højre	Venstre
			Fremad opad (norm 0-180°)	180	90
			Udad-opad (norm 0-180°)	180	80
			Bagud (norm 0-40°)	40	20
			Udaddrejning (norm 0-60°) (med vandret underarm)	60	40
			Indaddrejning (norm 0-90°) (med vandret underarm)	60	90

...
Er bevægeligheden i albueleddene inklusiv underarmens drejebbevægelse nedsat? ... Ja

...
Er der skurren i leddet?
a) Skulderled ... Nej ...
b) Skulder-kravebensled (AC-led) ... Nej ...
c) Albueled ... Nej ...

Bevæges håndled og fingre frit? ... Ja

...
Er der synlig muskelsvind af skuldermunding (deltoideus)? ... Nej ...
Er der målbart muskelsvind af overarm (største omfang)? ... Nej ...
Er der målbart muskelsvind af underarm (største omfang)? ... Nej ...
Er der målbart muskelsvind af håndens muskler? ... Nej

...
Er der føleforstyrrelser? ... nej ...
Skønner du, at håndtrykkraften er normal? ... ja

...
Skønner du, at fortsat eller yderligere behandling kan føre til en bedring i tilstanden? ... Nej"

Af journal fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"01.05.23 P76 Depression

Sub.: Samtale depression:

Sertralin siden dec 2021.

Har været stabil i humøret længe. Sover ok. Beg. at gå 30 min hver dag på løbebånd. Aftaler vi på begynder udtræpning 50 mg hver 3 uge

...

24.05.23 P76 Depression

Sub.: Video samtale:

Akt beh. 100 mg sertralin. Ingen gener, ikke øget tristhed. Kæreste oplever heller ingen problemer. Cont udtræpning. MDI 18

...

14.06.23 P76 Depression

Sub.: Videosamtale: 1 uge siden nedtrappet til Sertralin 50 mg. Oplever ingen depressive træk. Synes hun er mere med i verden. Kun positiv. Aftaler sep. 27 juni. Opf i aug. MDI 5

Tager ikke længere fast pcm. Har dagl smerter men tager det med godt humør og tilpasser sig.

...

09.08.23 P76 Depression

Sub.: Samtale:

Sep. Sertralin 2 uger siden. MDI 5

Har det rigtig godt og opl. ingen depr. symp."

Af journal fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"26.04.24

...

Jeg har brug for din hjælp. Jeg vedhæfter afgørelse fra PFA af 26.4.24 der ikke vil udbetale tab af erhvervsevne pga de mener jeg ikke er uarbejdsdygtig på det generelle arbejdsmarked. Jeg er ikke i stand til at arbejde pga min venstre skulder. Kan du hjælpe mig med en erklæring/skrivelse, som jeg kan sende til PFA? jeg er fuldstændig rystet.

...

Sub.: **Klage over afgørelse i pfa**

Hej [læge]

Jeg er blevet anbefalet til brug for min anke til PFA fra dig at få en bekræftelse på at jeg slet ikke kan arbejde samt en bekræftelse/verificering af min sygdomsstatus. Jeg er mega påvirket igen psykisk, er ked af det, kan ikke sove mm. Jeg betaler for erklæringen, da erklæringen skal medsendes min klage. Jeg har brug for en akut tid hos dig gerne hurtigst muligt. ...

...

29.04.24 P02 Tilpasningsreaktion, psykisk

Sub.: Samtale: I fredags fået besked fra PFA at de ikke vurderer hendes arbejdsevne nedsat mere end 50% og derfor ikke kan få erstatning. Er hylet fuldstændig ud af det grundet denne vurdering. Sover dårligt, øget smerter i skulderen, ryster og græder. Jeg må indrømme er ikke helt forstår denne afgørelse jeg vurderer ikke hun har nogle arbejdsevne heller ikke uden for eget felt. Den eneste grund til hun hænger sammen trods de mange daglige smerter og den dårlige nattesøvn er fordi hun i dagtiden kan disponere sine kræfter og sove/ hvile sig ved behov.

Hjælper hende gerne med en attest i forbindelse med en ankesag.

...

Sub.: Tk; har fået det psykisk dårligere og dårligere, er nervøs for om hun er nødt til at opstarte sertralin igen. Skal også bruge en lægeerklæring i forb., med en klagesag, info om hun skal have en alm tid til udfyldelse af denne

...

11.09.24

Sub.: 2: Er ked af det og helt ulykkelig efter afslaget fra forsikringen. Har ondt i skulderen men det er som det hele tiden har været. Svært ved at være i kroppen. Isolere sig. Har ikke lyst til noget. Nedsat appetit. Sover afbrudt 4-5 timer (men det har hele tiden været skidt pga smerterne). Er hudløs. Misforstår meget. Kan ikke fange humor. Er fuld af selvbeprejdelse. Er træt. Synes ikke livet er værd at leve. Ikke selvmordstanker eller planer. Obj græder. Fremstår deprimeret. Aftaler MDI og bp. Tidl. velbehandlet på Sertralin 100 mg."

Af brev af 8/5 2024 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"Patienten har været til talrige samtaler og fulgt tæt siden hendes faldulykke i april 2021 samt efterfølgende depression.

Med reference til tidligere lægeerklæring fra 31. maj 2022 (LÆ 135), vurderer jeg fortsat at patienten har varig nedsat arbejdsevne.

Den vurderes at være under 15 timer om ugen i forhold til hele arbejdsmarkedet, herunder også arbejdsevne indenfor bredere udsnit af arbejdsmarkedet.

Jeg vurderer ikke der er yderligere behandlingsmuligheder som kan bedre tilstanden. Alle behandlingsmuligheder er udtømte.

Patienten har varige men både efter sit overarmsbrud men også efter hendes depression.

Patientens mange daglige smerter udfordrer vedvarende hendes kognitive evner, samt medfører voldsom træthed."

Af lægestatus af 15/4 2025 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"25 april 2021 faldet ned ad trappe, slog ryggen, haleben og ve. arm. I første omgang vurderet uden brud men i juni revurderet som brud i proximate humerus, (øvre del af overarmsknoglen).

Sep 2021 MR-skanning ve skulder pga vedvarende smerter med udstråling i ve arm, hvor der er beskrevet et enkondrom (godartet knoglegevækst) og udtalt inflammation (indeklemning). Vurderet ved ..., overlæge ortopædkir afd. okt. 21. Intet kirurgisk tilbud.

Behandlet med:

Blokade beh. x 3 Juli/okt /dec 2021. Kun meget kortvarig effekt. Trænet vedvarende ved fysioterapeut mhp at bedre bevægeligheden og muskelstyrken samt behandling med akupunktur mhp at dæmpe smerterne. Træner forsat.

Medicin: tager fast panodil 665 mg 2x3.

Gennemført forløb ved ... ang. liv med kroniske smerter.

Undersøgt skulderen i dag:

Inspektion: Muskelsvind af ven. overarm og skulderrunding. Måler i dag 3cm mindre midt på overarmen, sammenlignet med høj. overarm.

Palpation: Betydelig øm af hele skulderled og overarm ved palpation og under objektiv undersøgelse.

Bevægelighed af ven. overarm (sammenlignet med høj., som er normal alle retninger):

Fremad og op: 0-90grader (norm 0-180grader)

Udad og op: 0-80grader (norm 0-180grader)

Bagud: 0-20 grader (norm 0-40grader)

Udadrejning (med vandret arm): 0-60 grader (norm 0-60grader), men her smerteforpint.

Udadrejning (med vandret arm): 0-90 grader (norm 0-90grader), men her smerteforpint.

Kraft (sammenlignet med høj.):

Betydelig nedsat håndtrykskraft.

Betydelig nedsat kraft i skulderled både i fleksion og ekstension.

Ingen ændret følesans i armen."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"6. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevne i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde. For forsikrede, der ikke er selvstændige erhvervsdrivende, gælder det dog, at PFA Pension yder indbetalingssikring selvom den forsikredes erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettiget grad, såfremt den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (Helbredsmæssig erhvervsevne) uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) er nedsat med mindst 50 procent.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent.

6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

6.1.1.1.3. Den Økonomiske erhvervsevne

Nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) beregnes som forskellen mellem den forsikredes hidtidige dækningsgivende løn ekskl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne. Ved den resterende Økonomiske erhvervsevne forstås den forsikredes faktiske indtjening på anmeldelsestidspunktet, inklusive eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, samt udbetalinger fra andre forsikringer som følge af eksempelvis arbejdsskade eller nedsat erhvervsevne, men ekskl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag, og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag.

Er den forsikrede selvstændig erhvervsdrivende beregnes nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) dog med udgangspunkt i den hidtidige samlede indtjening (den hidtidige dækningsgivende løn samt over- og underskud i virksomheden) ekskl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag. Ved den selvstændige erhvervsdrivendes hidtidige samlede indtjening forstås den gennemsnitlige årlige indtjening de sidste tre år før den Helbredsmæssige erhvervsevnenedsættelse, da indtjeningen for selvstændige erhvervsdrivende kan variere meget. PFA Pension har dog ret til at opgøre den hidtidige samlede indtjening med udgangspunkt i en kortere periode. Hvis forsikrede er en nystartet selvstændig erhvervsdrivende, kan PFA Pension ved opgørelse af den hidtidige samlede indtjening inddrage en eventuel tidligere indtjening som lønmodtager.

PFA Pension betragter den forsikrede som selvstændig erhvervsdrivende, hvis den forsikrede tilhører en af nedenstående kategorier:

1. Forsikrede ejer direkte eller indirekte minimum 10 procent af aktierne eller anparterne i virksomheden,
2. Forsikrede og forsikredes ægtefælle, samlever eller et nærtstående familiemedlem ejer direkte eller indirekte tilsammen minimum 10 procent af aktierne eller anparterne i virksomheden,
3. Forsikrede er ejer eller medejer af virksomheden, hvis virksomheden er en personligt drevet virksomhed, eller i et partnerskab, eller

4. Forsikrede har alene eller sammen med forsikredes ægtefælle, samlever eller et nærtstående familiemedlem en direkte eller indirekte kontrol over minimum 10 procent af stemmerettighederne i virksomheden, eller udøver en tilsvarende kontrol ved hjælp af andre midler.

Ved et nærtstående familiemedlem forstås PFA Pension en person, hvortil den forsikrede er knyttet ved slægtskab i ret op eller nedstigende linje eller som søskende.

Det er den samlede indflydelse gennem besiddelse af ejerandele, stemmerettigheder og anden form for kontrol over selskabet, som er afgørende for om den forsikrede vil blive betragtet som selvstændig erhvervsdrivende.

PFA Pension har dog ret til ikke at anvende den forsikredes faktiske indtjening, men derimod til at vurdere om den forsikredes evne til at skabe indtjening ved personligt arbejde, inklusive muligheden for eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, samt udbetalinger fra andre forsikringer, men excl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, er nedsat med mindst 10 procent i forhold til den hidtidige dækningsgivende løn excl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag. I så fald vil den forsikredes evne til at skabe indtjening, inklusive muligheden for de nævnte ydelser, betragtes som den forsikredes resterende økonomiske erhvervsevne. Hvis PFA Pension foretager en sådan vurdering af den økonomiske erhvervsevne, vurderes evnen til at skabe indtjening efter erhvervsevnetabet inden for ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere evnen til efter det helbredsmæssige erhvervsevnetab at skabe indtjening inden for det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

6.1.1.1.4. Hidtidige dækningsgivende løn

Ved hidtidige dækningsgivende løn forstås den løn, som PFA Pension senest har registreret som den dækningsgivende løn, inden den Helbredsmæssige erhvervsevne blev nedsat med 50 procent.

Hvis det viser sig, at den registrerede dækningsgivende løn ikke er korrekt, og forskellen mellem denne og den løn, som arbejdsgiveren skulle have oplyst ifølge aftalen med PFA Pension, er 25 procent eller derover, har PFA Pension ret til at anvende den løn, som forsikringstageren skulle have oplyst, når den økonomiske erhvervsevne beregnes og størrelsen af forsikringsdækningen fastsættes."

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1960'erne – faldt ned af en trappe den 24/4 2021 og fik brud i venstre skulder. Den 12/7 2021 genoptog hun arbejdet delvist med 15 timer om ugen. Klageren blev opsagt den 29/10 2021 og havde lønophør den 30/11 2021. Klageren var fuldtidssygemeldt i kommunalt regi. I sygeforløbet fik klageren depression. Den 6/10 2022 blev klageren tilkendt seniorpension pr. 1/11 2022. Selskabet har betalt ydelser på midlertidigt grundlag fra 1/8 2021

til 31/5 2024, hvor selskabet har vurderet, at den generelle erhvervsevne ikke er nedsat med halvdelen. Klageren ønsker fortsat dækning efter 31/5 2024.

Klageren har anført, at de kommunale og lægelige akter på ingen måder indikerer eller godtgør, at hun skulle være i stand til at arbejde på halv tid. Klageren har anført, at årsagen til erhvervsevnetabet er konstante svære smerter, ekstrem dårlig nattesøvn med ledsagende træthed, nedsat koncentration og hukommelsesbesvær. Klageren har udtalt muskelsvind af skulderrundingen og ved venstre overarm med et 3 cm mindre omfangsmål sammenlignet med højre overarm. Klageren har anført, at bevægeligheden i skulderen/armen er markant nedsat både fremad/op, udad/op og bagud, ligesom der er betydelig nedsat håndtrykskraft og betydelig nedsat kraft i skulderled både i fleksion og ekstension. Klageren har anført, at hun fast tager smertestillende 3 gange dagligt. Klageren har anført, at "depression og psykiske symptomer ene og alene relaterede sig til den kendsgerning, at [klagerens] arbejdsevne var betydeligt nedsat grundet de kroniske svære smerter i venstre skulder og arm". Klageren har anført, at den omstændighed – at hun formåede at acceptere sin nye livssituation og ændrede fremtid, hvorfor der skete en psykisk bedring – ikke kan konverteres til en arbejdsevne, og at erhvervsevnen er varigt nedsat med mindst halvdelen, selvom den psykiske tilstand er bedret. Klageren har anført, at egen læge flere gange har vurderet, at erhvervsevnen generelt er nedsat til under 15 timer ugentligt på grund af gener i venstre skulder og arm. Klageren har anført, at hun på intet tidspunkt har været i stand til at genoptage et arbejde svarende til halv tid.

Selskabet har anført, at der ikke er dokumentation for en helbredstilstand, der er til hinder for, at klageren kan varetage et arbejde på mindst halv tid med rette skånehensyn. Selskabet har anført, at den objektive undersøgelse ikke vidner om en begrænset brug af skulderen og armen, og at der ikke er tale om en skulderskade af en sådan karakter/omfang, at erhvervsevnen er nedsat med halvdelen. Selskabet har anført, at klagerens psykiske tilstand er bedret, idet hun ikke længere har depressive symptomer og er trappet ud af den medicinske behandling med sertralin. Selskabet har anført, at der er tale om en skulderskade i den ikke dominante side, og at klageren formår at være fysisk aktiv på flere planer, køre bil, træne og gå ture. Selskabet har anført, at klageren ikke har større kognitive udfordringer, ligesom hendes psykiske tilstand ikke

ses at fylde længere. Selskabet har anført, at "forværring af muskelsvind og bevægelighed i venstre overarm, ses beskrevet ved undersøgelse foretaget den 15. april 2025. Forsikredes ordning overgik den 1. september 2024 til en fripolice og forsikrede har efter denne dato ikke haft en dækning ved tab af erhvervsevne".

Det fremgår af specifik helbredsattest af 2/11 2021, at klageren "sover meget afbrudt. Medfører koncentrationsbesvær og træthed. Daglige smerter i venstre skulder samt ned i venstre overarm. Tager fast smertestillende medicin. ... MR-scanningen, der har vist et mindre kondrom, mindre cuff læsion samt lidt tegn på indeklemning. Der er taget røntgenbilleder af hele overarmen som er normalt. Ultralydsscannet x 3 af skulderen, og der er ikke nogen skader eller anden forklaring på patientens symptomer ... Fortsat bevægeindskrænkning af ve arm ved elevation over vandret. Ømhed ved palpation".

Det fremgår af status af 18/5 2022 fra en psykolog, at klageren "har brug for et andet liv og en anden identitet end arbejdslivet kan give. Hvis [klageren] kan se en god, rolig og indholdsrig fremtid for sig, vil depressionen også aftage. De fysiske udfordringer (arm/smerter) men i høj grad de kognitive udfordringer forhindrer [klageren] i at påbegynde et muligt job. [klageren] giver udtryk for stor træthed (belastning – vurderer jeg) ved at tænke på arbejde og ved at 'kæmpe' så meget. Har brug for et liv hvor det ikke kun er træning og psykologbehandling der er omdrejningspunktet 'bare' for at kunne genoptage et job. Begge behandlinger er fine og nødvendige men mere i forhold til almindelig livskvalitet".

Det fremgår af specifik helbredsattest af 31/5 2022, at klagerens "behandlingsmuligheder er udtømte. Der findes ikke yderligere behandlingsmuligheder. Tilstanden vurderes nu som varig. Hendes arbejdssevne vurderes nedsat under 15 timer /ugen i forhold til hele arbejdsmarkedet".

Det fremgår af funktionsattest af 16/11 2022, at "er patienten højrehåndet/venstrehåndet? ... Højrehåndet ... Hvilken side er tilskadekommet? ... Venstre ... Bevæges skulderleddet normalt (med frit skulderblad)? Nej ... Er bevægeligheden i albueleddene inklusiv underarmens drejebælgelse nedsat? ... Ja ... Er der skuren i leddet? a) Skulderled ... Nej ... b) Skulder-kravebensled

(AC-led) ... Nej ... c) Albueled ... Nej ... Bevæges håndled og fingre frit? ... Ja ... Er der synlig muskelsvind af skuldermunding (deltoideus)? ... Nej ... Er der målbart muskelsvind af overarm (største omfang)? ... Nej ... Er der målbart muskelsvind af underarm (største omfang)? ... Nej ... Er der målbart muskelsvind af håndens muskler? ... Nej ... Er der føleforstyrrelser? ... Nej ... Skønner du, at håndtrykkraften er normal? ... Ja ... Skønner du, at fortsat eller yderligere behandling kan føre til en bedring i tilstanden? ... Nej".

Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 9/8 2023: "Sep. Sertralin 2 uger siden. MDI 5. Har det rigtig godt og opl. ingen depr. Symp".

Det fremgår af brev af 26/4 2024 fra klageren til egen læge, at "jeg er ikke i stand til at arbejde pga min venstre skulder. Kan du hjælpe mig med en erklæring/skrivelse, som jeg kan sende til PFA? jeg er fuldstændig rystet ... Jeg er blevet anbefalet til brug for min anke til PFA fra dig at få en bekræftelse på at jeg slet ikke kan arbejde samt en bekræftelse/verificering af min sygdomsstatus. Jeg er mega påvirket igen psykisk, er ked af det, kan ikke sove mm".

Det fremgår af brev af 8/5 2024 fra klagerens egen læge, at klageren "har varig nedsat arbejds- evne. Den vurderes at være under 15 timer om ugen i forhold til hele arbejdsmarkedet, herunder også arbejds- evne indenfor bredere udsnit af arbejdsmarkedet. Jeg vurderer ikke der er yderligere behandlingsmuligheder som kan bedre tilstanden. Alle behandlingsmuligheder er udtømte. Patienten har varige men både efter sit overarmsbrud men også efter hendes depression. Patientens mange daglige smerter udfordrer vedvarende hendes kognitive evner, samt medfører voldsom træthed".

Det fremgår af lægestatus af 15/4 2025 fra klagerens egen læge, at der er "muskelsvind af ven. overarm og skulderrunding. Måler i dag 3cm mindre midt på overarmen, sammenlignet med høj. overarm. Palpation: Betydelig øm af hele skulderled og overarm ved palpation og under objektiv undersøgelse. Bevægelighed af ven. overarm (sammenlignet med høj., som er normal alle retninger): Fremad og op: 0-90grader (norm 0-180grader) Udad og op: 0-80grader (norm 0-180grader) Bagud: 0-20 grader (norm 0-40grader) Udadrejning (med vandret arm): 0-60 gra-

der (norm 0-60grader), men her smerteforpint. Udaddrejning (med vandret arm): 0-90 grader (norm 0-90grader), men her smerteforpint. Kraft (sammenlignet med høj.): Betydelig nedsat håndtrykskraft. Betydelig nedsat kraft i skulderled både i fleksion og ekstension".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 6.1.1.1.1, at "erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 6.1.1.1.2., at "den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse. Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for".

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet pr. 31/5 2024 overgik til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, idet klagerens tilstand har stabiliseret sig i en sådan grad, at der kan foretages en vurdering af, om klageren har et længerevarende erhvervsevnetab.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren blev tilkendt seniorpension pr. 1/11 2022, samt at det fremgår af specifik helbredsattest af 31/5 2022, at behandlingsmulighederne er udtømte, og at tilstanden er varig. Det fremgår af funktionsattest af 16/11 2022, at yderligere behandling ikke kan føre til en bedring i tilstanden.

Nævnet bemærker, at det er klageren, der skal bevise, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes generelle erhvervsevne efter den 31/5 2024 er varigt nedsat med halvdelen, og at hun med de rette skånehensyn ikke vil være i stand til at arbejde mere end 50 % af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og tidligere beskæftigelse. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klagerens helbredsmæssige gener ikke vurderes at være uforenelige med varetagelsen af et relevant erhverv på halv tid, hvis der tages behørigt hensyn til klagerens skånehensyn.

Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at klagerens skånehensyn – i form af at undgå skulderbelastende arbejde og fravær af deadlines og ansvarstunge opgaver – ikke tilsiger, at klageren ikke skulle kunne arbejde halv tid på det brede arbejdsmarked.

Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af specifik helbredsattest af 2/11 2021, at MR-scanningen har vist et mindre kondrom, mindre cuff læsion samt lidt tegn på indeklemning. Det fremgår, at røntgenbilleder af overarmen er normale, og at "der er ikke nogen skader eller anden forklaring på patientens symptomer". Det fremgår af funktionsattest af 16/11 2022, at der hverken er skurren i skulderled, skulder-kravebensled eller albueled. Det fremgår, at håndled og fingre bevæges frit, at der ikke er synligt muskelsvind af skuldermunding, og at der ikke er målbart muskelsvind af overarm, underarm eller håndens muskler. Det fremgår, at klageren er højrehåndet, og at klageren har gener fra venstre skulder. Det fremgår af journal fra klagerens egen læge af 9/8 2023, at klageren "opl. ingen depr. Symp".

Nævnet bemærker, at klageren har arbejdet 15 timer ugentligt i sit tidligere erhverv fra 12/7 2021 til 29/10 2021, og at klageren ikke har været arbejdsprøvet. Det fremgår af psykologstatus af 18/5 2022, at klageren har brug for et andet liv og en anden identitet end arbejdslivet kan

Ankenævnet for Forsikring

33.

103165

give, og at hun har "brug for et liv hvor det ikke kun er træning og psykologbehandling der er omdrejningspunktet 'bare' for at kunne genoptage et job".

Det, som klageren i øvrigt har anført – herunder status af 15/4 2025 fra egen læge – kan ikke føre til andet resultat.

Nævnet bemærker, at kommunal tilkendelse af seniorpension sker ud fra andre kriterier end vurderingen i forsikringssagen, herunder om klageren er i stand til at arbejde mindst 15 timer om ugen i sit seneste job. I forsikringssagen skal klageren derimod vurderes i forhold til det brede arbejdsmarked.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Hans-Jørgen Nymark Beck